

Posudek oponenta bakalářské diplomové práce

Autor, název, místo, rok, rozsah práce, vedoucí práce: VERONIKA ŘÍHOVÁ, *Právní a společenské postavení žen v antickém Římě*. Praha: 2014, 70 stran. Vedoucí práce Mgr. Robert Skopek

Hodnotící kritéria

	<i>splňuje</i>	<i>splňuje z větší části</i>	<i>splňuje z menší části</i>	<i>nesplňuje</i>
Problematika a cíl práce jsou zformulovány a odpovídají zadání a názvu práce.	x			
Metody využití autorem jsou adekvátní vzhledem k cíli práce a tématu.	x			
Autor se opírá o relevantní prameny a literaturu .	x			
Struktura práce je vyvážená a logická.	x			
Zpracování vykazuje rysy originality a vlastního přínosu .		x		
Práce je prosta gramatických a stylistických chyb .	x			
Práce je psána kultivovaným odborným jazykem za použití správné terminologie .	x			
Autor správně cituje .		x		
Autor nic podstatného neopomenul (obsah, úvod, závěr, seznam pramenů použité literatury, anotace v češtině a cizím jazyce, rozsah odpovídá zadání).	x			

Celkové hodnocení (slovně)

Diplomandka se zhostila úkolu velmi dobře. Ačkoli práce působí pouze kompilačně, využila V. Říhová citovaných pramenů a sekundární literatury tak, aby dodržela svůj cíl práce. Hlavním přínosem je pak skutečnost, že takto koncipovaná práce v češtině dosud neexistovala.

Téma je ovšem obtížné: k tématu ženy v antickém Římě bylo napsáno již přemnoho. Autorce se přesto podařilo se v literatuře neztratit a udržet téma bez přílišných odboček. Na druhé straně to vede k jistým zjednodušením, na štěstí však většinou v kapitolách či odstavcích, která nejsou pro téma relevantní (např. kap. I *Historie*, která je mimochodem zdařile podána v širších souvislostech, mohla být zmíněna otázka nejistoty kolem roku 510, vyhnání krále z Říma - s. 11, atd.).

Text se sice čte příjemně, ale rozhodně by byl ještě příjemnější, kdyby autorka alespoň k některým tvrzením připojila příklady; nevyužila např. otázky, proč byl Ovidius vyhnán do Černomoří, že Augustus vyhnal vlastní dceru a vnučku pro porušování jeho vlastních zákonů, mohla využít nástěnné malby bakchanálií z Vily mystérií u Pompejí, atd.

Concubina měla v praktickém životě v mnoha směrech srovnatelné postavení s vdanou ženou - *matronou* (ne ovšem po právní stránce). Tento druh quasimanželského soužití je doložen hlavně u nižších společenských vrstev, ale skutečnost, že také císaři Vespasián, Antoninus Pius a Marcus Aurelius žili po smrti svých manželek s konkubínami, nás poučuje, že to byl svazek, který byl i ve vyšších vrstvách společnosti zřejmě dosti častý. Dokladuje to i nápisný materiál. Také sňatky majitelů otrokyň (*domini*) s jejich propuštěnkami byly - dle našich dosavadních znalostí opírajících se nejen o literaturu, nýbrž i o epigrafický materiál - poměrně časté, a to přesto, že (jak diplomadka sama in margine poznamenává) toto manželství nebylo plnohodnotné.

V. Říhová si je vědoma skutečnosti, že téma její práce je velmi obšírné a cením si toho, že dokázala v našich knihovnách najít i zahraniční odbornou literaturu. Nicméně se domnívám, že dvě stěžejní díla, a to S. Treggiari, *Roman marriage. Iusti coniuges from the time of Cicero to the time of Ulpian*. Oxford 1991¹ a B. von Hesberg-Tonn, *Coniunx carissima. Untersuchungen zum Normcharakter im Erscheinungsbild der römischen Frau*. Stuttgart 1983² by diplomandce byly velmi pomohly.

Drobné nedostatky: Faktografická chyba se vloudila na s. 12, k připojení Egypta k Římské říši došlo až roku 30 př. Kr.; na s. 29 podává autorka ne zcela přesný překlad latinského textu, sjednotit bylo třeba časové určení př. n. l. a př. Kr. - zde se autorka nejspíše nechala ovlivnit literaturou, z níž čerpala. Netradiční je citace antických autorů Suetonia jeho příjmením (cognomen) Tranquillus, Vergilia jeho příjmením Maro a Ovidia jeho příjmením Naso. Na s. 57 autorka uvádí, že římský rok začínal 1. března - ale to platilo jen do určité doby - prosím o doplnění při obhajobě. Nomen gentile překládat do češtiny jako jméno rodinné je nepřesné, bylo to jméno rodové. Jako rodinné jméno bychom mohli naopak označit cognomen.

Otázky k obhajobě: Snad mohlo být ještě poukázáno na to, jak se ženina závislost na muži (ať jím byl manžel nebo otec, popř. *patronus* nebo *dominus*) odrážela v tvorbě ženské onomastiky. Stačí, když to diplomadka stručně doplní při obhajobě.

Navržená známka: velmi dobře, popř. výborně - dle průběhu obhajoby

Datum 13.7.2014

Podpis oponenta práce

¹ Paperbackové vydání z r. 1993 je v Ústřední knihovně Univerzity Palackého v Olomouci, odkud je knihu možno zapůjčit formou meziknihovní výpůjčky.

² V Moravskoslezské vědecké knihovně v Ostravě.